Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FF UCM
Kód predmetu	KEAMS/bdDET-J/22
Názov predmetu	Dejiny etnológie
Rozsah	4P
Počet kreditov	6
Vyučujúci	doc. PhDr. Martin Priečko, PhD. (prednášajúci), prof. Mgr. Katarína Slobodová Nováková, PhD. (prednášajúci), Mgr. Štefan Ižák, PhD. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

100% záverečné hodnotenie – písomný test. Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %): A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami ‹92-100 %›
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami ‹83-91 %›
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky ‹74-82 %›
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby ‹65-73 %›
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám ‹56-64 %›
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta ‹0-55 %›

Záverečné hodnotenie

100% záverečné hodnotenie – písomný test. Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %): A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami ‹92-100 %›
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami ‹83-91 %›
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky ‹74-82 %›
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby ‹65-73 %›
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám ‹56-64 %›
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta ‹0-55 %›

Výsledky vzdelávania

Vedomosti: Poznanie dejín vednej disciplíny je podstatným a nevyhnutným predpokladom porozumenia vývinu metodológie odboru. Absolvovaním predmetu sa poslucháč oboznámi so základnými faktami o osobnostiach, dielach a dejinnom kontexte etnológie, resp. etnografie nielen v slovenskom rozmere. Poslucháči sa oboznámia aj s vybranými základnými prameňmi etnologického a etnografického štúdia. Predmet patrí ku kľúčovým oblastiam úvodného štúdia.
Zručnosti: Predmet prispieva k rozvoju poznania dejinných súvislostí vedy, kritického myslenia a rozvoju odbornej terminológie a metodológie, ktoré patria ku kľúčovým vedomostným a praktickým kompetenciám absolventa etnológie.
Profesijné kompetencie: odborná spôsobilosť vykonávať rozmanité profesie a aplikácia získaných vedomostí v budúcej praxi (akademická sféra, múzejníctvo, školstvo, cestovný ruch a iné).

Prenositeľné kompetencie: komunikačné schopnosti, kreativita, uvažovanie v širších odborových súvislostiach, rozvoj kritického myslenia

Stručná osnova predmetu

Úvod do etnológie/kultúrnej a sociálnej antropológie Opisy národov od staroveku po neskorý stredovek Etnická problematika v 16.storočí
Prínos objaviteľov a encyklopedistov k dejinám etnológie Slovenskí etnografi v medzinárodnom kontexte Etnológia 18.storočia
Etnografia na Slovensku v storočí 18.a v prvej polovici 19.storočia Koncepty 19.storočia – od slovanského národopisu k folkloristike Obdobie národopisného bádania
Etnografia na Slovensku v 20. storočí – inštitúcie a osobnosti Od etnografie k etnológii – druhá polovica 20. storočia
Dejiny antropologického myslenia: Evolucionizmus, Difuzionizmus, Historický partikularizmus, Konfiguracionizmus, Psychologická antropológia, Francúzska sociologická škola, Funkcionalizmus, Štrukturálny funkcionalizmus, Francúzsky štrukturalizmus, Ekologická antropológia, Nová etnografia.

Sylabus predmetu

Úvod do etnológie/kultúrnej a sociálnej antropológie Opisy národov od staroveku po neskorý stredovek Etnická problematika v 16.storočí
Prínos objaviteľov a encyklopedistov k dejinám etnológie Slovenskí etnografi v medzinárodnom kontexte Etnológia 18.storočia
Etnografia na Slovensku v storočí 18.a v prvej polovici 19.storočia Koncepty 19.storočia – od slovanského národopisu k folkloristike Obdobie národopisného bádania
Etnografia na Slovensku v 20. storočí – inštitúcie a osobnosti Od etnografie k etnológii – druhá polovica 20. storočia
Dejiny antropologického myslenia: Evolucionizmus, Difuzionizmus, Historický partikularizmus, Konfiguracionizmus, Psychologická antropológia, Francúzska sociologická škola, Funkcionalizmus, Štrukturálny funkcionalizmus, Francúzsky štrukturalizmus, Ekologická antropológia, Nová etnografia.

Odporúčaná literatúra

URBANCOVÁ, V. 1987: Slovenská etnografia v 19. storočí. Martin: Vydavateľstvo M. slovenskej. bez ISBN.
URBANCOVÁ, V. 1970: Počiatky slovenskej etnografie. Bratislava: SAV. bez ISBN. SLAVKOVSKÝ, P. 2012: Slovenská etnografia. (Kompendium vedného odboru). Bratislava: Ústav etnológie SAV. ISBN 978-80-224-1279-7
KAĽAVSKÝ, M. 1999: Dejiny slovenskej etnológie I. osobnosti. Bratislava: Veda. ISBN 80-224-0569-8.
MICHÁLEK, J. 1998: Dejiny etnografie a folkloristiky. (Postavy, diela , inštitúcie). Bratislava: UK. ISBN 80-223-1299-1.
BEŇUŠKOVÁ, Z. – JÁGEROVÁ, M. – NÁDASKÁ, K. 2013: Dejiny slovenskej etnológie v 20. storočí. Nitra: UKF 2013. ISBN 978-80-558-0416-3.
BOTÍKOVÁ, M. - HLOŠKOVÁ H. – ZMETÁK, I. 2011: Príspevky k dejinám etnológie na Slovensku (16.-20. storočie). Bratislava: Stimul. ISBN978-80223-2955-2.
PRIEČKO, M. 2008: Desať rokov (nielen) vedeckej práce na Katedre etnológie a mimoeurópskych štúdií v Trnave. In. Ethnologia actualis slova, č. 8/2008, s.18-33. ISSN 1336-569X.
SOUKUP, V. 2000: Přehled antropologických teorií kultury. Portál, Praha 2000.
KANOVSKÝ, M. 2004: Kultúrna a socilna antropológia. Osobnosti a teórie. Chronos, Bratislava 2004.
MURPHY, R. F. 2004: Úvod do kulturní a sociální antropologie. Slon, Praha.
BUDIL I. T. 2003: Mýtus, jazyk a kulturní antropologie. Triton, Praha.
ERIKSEN T.H. 2008: Sociální a kulturní antropologie. Příbuzenství, národnostní příslušnost, rituál. Portál, Praha.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský